

บทคัดย่อ

ศึกษาผลของการนำไข่ออกจากรังต่อการเพิ่มจำนวนไข่ที่วางของนกแสกและศึกษาความสำเร็จในการสืบพันธุ์ตามธรรมชาติในสวนปาล์มน้ำมัน ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2546 ถึงเดือนมีนาคม 2548 ที่สวนปาล์มน้ำมันของบริษัทแสงสวรรค์ปาล์มน้ำมันและอุตสาหกรรม จำกัด อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี โดยทำการนำไข่ออกจากรังครึ่งหนึ่งของจำนวนไข่ทั้งหมดในรังทดลอง และเปรียบเทียบกับรังควบคุมที่จัดให้มีการควบคุมคล้ายกันกับรังทดลองแต่ไม่ได้นำไข่ออก พบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในเรื่องของจำนวนไข่ที่วาง โดยนกที่อยู่ในชุดทดลอง 23 รังวางไข่เฉลี่ย(\pm SD) 6.74 ± 2.09 ฟองต่อรัง ขณะที่รังควบคุมจำนวน 26 รังวางไข่เฉลี่ย 5.77 ± 1.53 ฟอง แต่ชุดทดลองมีสัดส่วนจำนวนรังที่ฟักเป็นตัวน้อยกว่า เมื่อนำไข่ออกมาฟักในตู้ฟักจำนวน 116 ฟอง มีเพียง 7 ฟองที่ฟักเป็นตัวและทั้งหมดตายในเวลา 2-3 อาทิตย์หลังการฟัก

สำหรับความสำเร็จในการสืบพันธุ์ตามธรรมชาติ นกแสกในพื้นที่ศึกษามีการวางไข่สองรอบในหนึ่งฤดูกาลสืบพันธุ์ที่มีเพียงฤดูกาลเดียวต่อปี จากรังทั้งหมด 161 รัง (ปีแรก) และ 163 รัง (ปีที่สอง) พบว่านกเข้าใช้รังในรอบแรกเฉลี่ยทั้งสองปีคือ 63.59 % ส่วนในรอบที่สองคือ 16.06 % ของจำนวนรัง ในปีแรก (2546) นกแสกวางไข่เฉลี่ย 5.48 ± 1.53 ฟอง ลูกนกที่ฟักต่อรังเฉลี่ย 2.97 ± 1.83 ตัวต่อรัง มีลูกนกที่รอดตายจนบินได้เฉลี่ย 2.9 ± 1.79 ตัวต่อรัง ในรอบที่สองนกแสกวางไข่ต่อรังเฉลี่ย 4.89 ± 1.81 ฟองต่อรัง และได้ลูกนกที่รอดจนบินได้เฉลี่ย 2.56 ± 1.82 ตัวต่อรัง รวมทั้งสองรอบ นกแสกให้ลูกนกรวมกันทั้งหมด 233 ตัว ความสำเร็จในการสืบพันธุ์ในปีที่สอง (2547) ไม่แตกต่างจากปีแรก ยกเว้นจำนวนไข่ต่อรังในรอบแรกปีที่สองมีจำนวนมากกว่าอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.001$) เมื่อคำนึงถึงการลงทุนในเรื่องเวลาและค่าใช้จ่าย วิธีที่ประหยัดและคุ้มค่าในการเพิ่มจำนวนนกในพื้นที่สวนปาล์มในเวลานี้คือ การอาศัยลูกนกแสกที่ผลิตได้เองตามธรรมชาติ โดยการดูแลสภาพของรังให้เหมาะสมต่อการเข้าใช้ของนกและมีความคงทนถาวร และลดการรบกวนช่วงที่แม่นกฟักไข่

ABSTRACT

Whether egg removal increasing the number of laid egg in barn owl and its natural reproductive success were investigated for two year (November 2003-March 2005) in Sasawan Oil Palm Estate, Surat Thani Province. In treated nests, half of all eggs found in nests was removed while no egg was removed in control ones. No significantly difference was found between the total number of laid egg between egg removal nests (6.74 ± 2.09 , $n = 23$) and control nests (5.77 ± 1.53 , $n = 26$), however, control group had higher percentage of hatching nest. From 116 eggs artificially incubated, 7 were hatched and all hatchings die within several weeks. Regarding its natural reproductive success, barn owl in the study area had two broods per year in quickly succession. From 161-163 nests, birds use 63.59% of available nests in the first brood, and 16.06% in the second brood. In the first year (2003), an average of 5.48 ± 1.53 eggs/nest were laid in the first brood, and resulted in 2.9 ± 1.79 fledglings per nest. The second brood was 4.89 ± 1.81 eggs/nest and 2.56 ± 1.82 fledglings survived. The total number of fledging from both broods was 233 birds in the first year. Reproductive success in the second year was in similar pattern with the first one, but average number of egg per nest in the first brood was significantly higher ($p < 0.001$). Considering cost and time constraint, using the natural breed fledgling was the most appropriate way for increasing the number of barn owl. Nest maintenance and reducing the disturbance during breeding periods was highly recommended.